

- דר' רייה קורא לטארו "ידידי" מהרגע שנפגשו. הידידות ביניהם מתעצמת ושיאה בסצנת הרחצה בים. טארו הוא הקרבן האחרון של הדבר. הוא מת מוקף אהבה בביתו של דר' רייה שמטפל בו בנאמנות.
- על הנבחן לבסס את דבריו בעזרת תיאור הפגישות והשיחות שנערכו בין דר' רייה וטארו ולעמוד על השקפת העולם של השניים.
- *אפשר לדבר על מערכת היחסים בין דר' רייה ושאר דמויות המשנה.

רומאן מתורגם, נובלה מתורגמת (לא כולל הנובלה "הזקן והים")

שאלה מספר 26

- הרומן "הדבר" מאת אלבר קאמי עוסק בשאלות מוסר וערכים נוכח האבסורד הקיומי.
- במרכז הרומן העיר אוראן, עיר נמל באלג'יריה. השנה...194, בעיר פורצת מגפת דבר, שתכה בה כעשרה חודשים.
- על העיר מוטל סגר ואנשי העיר נאלצים להתמודד עם סכנת הקיום שלהם ושל יקיריהם.
- זהו רומן אלגורי, מגפת הדבר היא מטאפורה לאבסורד הקיומי. הדמויות בוחרות להיאבק בכוח הסולידריות ואהבת אדם.
- על הרקע הזה עולות שאלות מוסריות וערכים חשובים כמו האהבה והידידות באמצעותם מוצאות הדמויות משמעות בעולם אבסורדי.
- על הנבחן לפרט באמצעות דוגמאות מרכזיות מהרומן את הדמויות והתמודדתן ואת המשמעות הפילוסופית האקזיסטנציאליסטית העולה מן הרומן.
- מן היצירה עולה שאת האבסורד הקיומי לא ניתן לבטל, חידק הדבר לא מת הוא רק נרדם...
- מן היצירה עולה שניתן להיאבק באבסורד ולהעניק משמעות לקיום באמצעות האהבה, הידידות והאמנות.

פרק חמישי – סיפור שלא נלמד

פרק זה הוא חובה. הנבחן נדרש לענות על שאלה 30.

שאלה מספר 30

סעיף א

הקטע מן הסיפור "מלך בירושלים" מאת דן בניה סרי מתאר את "המאורע החשוב והמסעיר ביותר", את טקס בר המצווה. זה היה היום האחד בחייהם של הילדים בו נעשו "מלכים לשעה אחת". לאורך הסיפור מרבה המספר בתיאורים שמביעים את סערת הרגשות באותו יום יחיד ומיוחד. לאור תיאורים אלה בולט הניגוד בין חיי השגרה של הילד והמצב החברתי הכלכלי הקשה בשכונה לבין היותו מלך ליום אחד. הוא מתאר בסיפור את בגדי היום יום כ"ספק בגדים", מזכיר נעליים מרופטות ואת ההורים הנכלמים שמגייסים כסף במגבית סמויה ומעליבה. תיאורים אלה עומדים בניגוד לתיאור של שעון היד, "המופת המסעיר מכל" שסימל את המעבר מילדות לבגרות. למרות התיאורים הרבים של היום המיוחד הזה בחיי ילדי השכונה, בולט דווקא העוני והקושי בחיי השגרה.

סעיף ב

בסיפור אמצעים רטוריים שונים שתורמים לעיצוב החוויה: דימוי, מטאפורות, מטונימיות, מוטיב, סימני פיסוק, תיאורים מוגזמים, ניגודים ואיזכורים מקראיים. כל האמצעים מדגישים את סערת הרגשות מהיום היחיד והמיוחד ואת הפער בינו לבין חיי היום יום בשכונת עוני בירושלים. שניים מהאמצעים הם: התיאורים המוגזמים והמטאפורות. במרכז הסיפור תמונה מטאפורית של מלכות. הכותרת "מלך בירושלים" פותחת תמונה זו. ביום בו חגגו את בר המצווה נעשו "מלכים לשעה אחת", לבשו "חליפת מלכות" וכל דיירי השכונה ראו את "המלך החדש שנמשח עליהם". מי שלא ראה חתן בר מצווה "לא ראה מלך בן דוד מתהלך באושר..". ועוד. מטאפורות אלה מעצימות את החוויה המרוממת ומעניקות לה מימד קסום שהוא מעל חיי השגרה העלובים. לאורך הסיפור ריבוי של תיאורים מוגזמים כמו "המאורע החשוב והמסעיר", "המופת המסעיר מכל", "משכית מופלאה", גאווה "שאין מופלאה ממנה" ועוד. תיאורים אלה גם הם כמו המטאפורות מעצבים את החוויה הקסומה והמופלאה שעומדת בניגוד לחיי היום יום ולשגרה העגומה בשכונת העוני.